

Приложение
к приказу Министерства образования
и науки Кыргызской Республики
от « 21 » сентября 2021 г.
№ 157811

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ
ВЫСШЕГО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

Направление 570019 Педагогика хореографии

Квалификация: Специалист

Бишкек 2021

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Настоящий Государственный образовательный стандарт по специальности 570019 **Педагогика хореографии** высшего профессионального образования разработан уполномоченным государственным органом в области образования Кыргызской Республики в соответствии с Законом "Об образовании" и иными нормативными правовыми актами Кыргызской Республики в области образования и утверждён в порядке, определённом Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

Выполнение настоящего Государственного образовательного стандарта является обязательным для всех вузов, реализующих профессиональные образовательные программы по подготовке специалистов, независимо от форм собственности и ведомственной принадлежности.

1.2. Термины, определения, обозначения, сокращения

В настоящем Государственном образовательном стандарте высшего профессионального образования используются термины и определения в соответствии с Законом Кыргызской Республики "Об образовании" и международными договорами в сфере высшего профессионального образования, вступившими в силу в установленном законом порядке, участницей которых является Кыргызская Республика:

- основная образовательная программа - совокупность учебно-методической документации, регламентирующей цели, ожидаемые результаты, содержание и организацию реализации образовательного процесса по соответствующему направлению подготовки;
- направление подготовки - совокупность образовательных программ для подготовки кадров с высшим профессиональным образованием различных профилей, интегрируемых на основании общности фундаментальной подготовки;
- профиль - направленность основной образовательной программы на конкретный вид и (или) объект профессиональной деятельности;
- компетенция - заранее заданное социальное требование (норма) к образовательной подготовке ученика (обучаемого), необходимой для его эффективной продуктивной деятельности в определенной сфере;
- кредит - условная мера трудоемкости основной профессиональной образовательной программы;
- результаты обучения - компетенции, приобретенные в результате обучения по основной образовательной программе модулю.
- общенаучные компетенции - представляют собой характеристики, являющиеся общими для всех (или большинства) видов профессиональной деятельности: способность к обучению, анализу и синтезу и т.д.;
- инструментальные компетенции - включают когнитивные способности, способность понимать и использовать идеи и соображения; методологические способности, способность понимать и управлять окружающей средой, организовывать время, выстраивать стратегии обучения, принятия решений и разрешения проблем; технологические умения, умения, связанные с использованием техники, компьютерные навыки и способности информационного управления; лингвистические умения, коммуникативные компетенции;

- социально-личностные и общекультурные компетенции - индивидуальные способности, связанные с умением выражать чувства и отношения, критическим осмыслением и способностью к самокритике, а также социальные навыки, связанные с процессами социального взаимодействия и сотрудничества, умением работать в группах, принимать социальные и этические обязательства;
- профессиональный стандарт – основополагающий документ, определяющий в рамках конкретного вида профессиональной деятельности требования к ее содержанию и качеству и описывающий качественный уровень квалификации сотрудника, которому тот обязан соответствовать, чтобы по праву занимать свое место в штате любой организации, ~~вне~~ зависимости от рода ее деятельности.

1.3. Сокращения и обозначения:

В настоящем Государственном образовательном стандарте используются следующие сокращения:

- ГОС** - Государственный образовательный стандарт;
- ВПО** - высшее профессиональное образование;
- ООП** - основная образовательная программа;
- УМО** - учебно-методические объединения;
- ЦД ООП** - цикл дисциплин основной образовательной программы;
- ОК** - общенаучные компетенции;
- ИК** - инструментальные компетенции;
- ПК** - профессиональные компетенции;
- СЛК** - социально-личностные и общекультурные компетенции.

2. Область применения

2.1. Настоящий Государственный образовательный стандарт высшего профессионального образования (далее - ГОС ВПО) представляет собой совокупность норм, правил и требований, обязательных при реализации ООП по специальности **570019 Педагогика хореографии** является основанием для разработки учебной и организационно-методической документации, оценки качества освоения основных образовательных программ высшего профессионального образования всеми образовательными организациями высшего профессионального образования (далее - вузы) независимо от их организационно-правовых форм, имеющих лицензию или государственную аккредитацию (аттестацию) на территории Кыргызской Республики.

2.2. Основными пользователями настоящего ГОС ВПО по специальности **570019 Педагогика хореографии** являются:

- администрация и научно-педагогический (профессорско-преподавательский состав, научные сотрудники) состав вузов, ответственные в своих вузах за разработку, эффективную реализацию и обновление основных профессиональных образовательных программ с учетом достижений науки, техники и социальной сферы по данному направлению и уровню подготовки;
- студенты, ответственные за эффективную реализацию своей учебной деятельности по освоению основной образовательной программы вуза по данному направлению подготовки;
- объединения специалистов и работодателей в соответствующей сфере профессиональной деятельности;
- учебно-методические объединения и советы, обеспечивающие разработку основных образовательных программ по поручению центрального государственного органа исполнительной власти в сфере образования Кыргызской Республики;

- государственные органы исполнительной власти, обеспечивающие финансирование высшего профессионального образования;
- уполномоченные государственные органы исполнительной власти, обеспечивающие контроль за соблюдением законодательства в системе высшего профессионального образования, осуществляющие аттестацию, аккредитацию и контроль качества в сфере высшего профессионального образования;
- аккредитационные агентства, осуществляющие аккредитацию образовательных программ и организаций.

2.3. Требования к уровню подготовленности абитуриентов.

2.3.1. Уровень образования абитуриента, претендующего на получение высшего профессионального образования с присвоением квалификации "специалист"- должен быть не ниже среднего (полного) общего образования или же среднее специальное профессиональное образование; или высшее специальное образование при условии владения абитуриентом объёмом знаний, умений и навыков, соответствующих требованиям к выпускнику образовательных учреждений в области искусства.

2.3.2. Абитуриент должен иметь документ государственного образца об окончании среднего профессионального учебного заведения или начального профессионального учебного заведения, имеющего право выдачи аттестата о среднем (полном) общем образовании, или высшем профессиональном образовании.

3. Общая характеристика специальности

3.1. В Кыргызской Республике по специальности **570019 Педагогика хореографии** реализуется ООП ВПО по отдельным специальностям.

Выпускникам вузов, полностью освоившим ООП ВПО по специальности и успешно прошедшим государственную итоговую аттестацию в установленном порядке, выдается диплом о высшем профессиональном образовании с присвоением квалификации "специалист".

Профили ООП ВПО в рамках специальности определяются вузом на основе отраслевых/секторальных рамок квалификаций (при наличии).

3.2. Нормативный срок освоения ООП ВПО по специальности **570019 Педагогика хореографии** на базе: - среднего специального профессионального образования; или высшего специального образования при очной форме обучения составляет не менее 5 лет.

Сроки освоения ООП ВПО по специальности по очно-заочной (вечерней) и заочной формам обучения, а также в случае сочетания различных форм обучения и использования дистанционных образовательных технологий, увеличиваются вузом от шести месяцев до одного года относительно установленного нормативного срока освоения при очной форме обучения.

Лицам, имеющим среднее профессиональное образование соответствующего профиля или высшее профессиональное образование предоставляется право на освоение ООП ВПО по специальности по ускоренным программам. Срок обучения при реализации ускоренных программ определяется по результатам переаттестации (перезачета) полностью или частично результатов обучения по отдельным дисциплинам (модулям) и (или) отдельным практикам, освоенным (пройденным) студентом при получении среднего профессионального образования и (или) высшего образования по иной образовательной программе.

Соответствие профиля среднего профессионального образования профилю высшего профессионального образования определяется вузом самостоятельно.

Сроки освоения ООП ВПО по специальности на базе среднего профессионального образования по очной форме обучения в рамках реализации ускоренных программ составляют не менее 4 лет.

При обучении по индивидуальному учебному плану вне зависимости от формы получения образования срок обучения устанавливается самостоятельно вузом.

При обучении по индивидуальному учебному плану лиц с ограниченными возможностями здоровья вуз вправе продлить срок по сравнению со сроком, установленным для соответствующей формы получения образования.

Иные нормативные сроки освоения ООП ВПО по специальности устанавливаются Кабинетом Министров Кыргызской Республики.

3.3. Общая трудоемкость освоения ООП по специальности на базе среднего общего или среднего профессионального образования при очной форме обучения составляет не менее 300 кредитов (зачетных единиц).

Трудоемкость ООП ВПО по очной форме обучения за учебный год равна 60 зачетным единицам (кредитам).

Трудоемкость одного семестра равна 30 кредитов (зачетным единицам) (при двухсеместровом построении учебного процесса).

Один кредит (зачетная единица) эквивалентен 30 часам учебной работы студента (включая его аудиторную, самостоятельную работу и все виды аттестации).

Трудоемкость ООП по очно-заочной (вечерней) и заочной формам обучения, а также в случае сочетания различных форм обучения и использования дистанционных образовательных технологий обучения за учебный год составляет не менее 45 кредитов зачетных единиц.

3.4. Цели ООП ВПО по специальности **570019 Педагогика хореографии** в области обучения и воспитания личности.

3.4.1. В области обучения целью ООП ВПО по специальности **570019 Педагогика хореографии** является:

подготовка специалистов в области педагогики хореографии, позволяющего выпускнику успешно работать в избранной сфере деятельности, обладать универсальными и предметно-специализированными компетенциями, способствующими его социальной мобильности и устойчивости на рынке труда.

3.4.2. В области воспитания личности целью ООП ВПО по специальности **570019 Педагогика хореографии** является:

формирование всесторонней и гармонично развитой личности с активной гражданской позицией, толерантностью, целеустремленностью и трудолюбием, коммуникативностью, и стремлением к совершенствованию своего профессионального и культурного уровня.

3.5. Область профессиональной деятельности выпускников.

- Область профессиональной деятельности выпускников по специальности **570019 Педагогика хореографии** включает:

- государственные и негосударственные организации (учреждения), общественные объединения, обеспечивающие реализацию конституционных прав граждан на доступ к культурным ценностям и свободу творчества в сфере досуга, рекреации и туризма;

- учреждения культурно-досугового типа, дома культуры, клубы, досуговые и культурные центры различных форм собственности; передвижные системы обслуживания (автоклубы); учреждения, осуществляющие массовую культурно-воспитательную работу, разработку и внедрение инновационных технологий культурно-досуговой деятельности всех категорий населения;

- многофункциональные учреждения (культурно-досуговые центры, культурно-спортивные комплексы), учреждения и организации индустрии досуга, рекреации,

туризма;

- средства массовой информации и учреждения, осуществляющие культурно-просветительскую деятельность (дома культуры, музеи, издательства, культурные центры, филармонии, театры);
- общеобразовательные учреждения и учреждения дополнительного образования детей, обеспечивающие организацию свободного времени детей, подростков и юношества с применением средств культуры и искусства;
- учебные заведения среднего профессионального образования и переподготовки кадров в сфере культуры и искусств.

3.6. Объекты профессиональной деятельности выпускников.

Объектами профессиональной деятельности выпускников по специальности 570019 Педагогика хореографии являются:

- системы управления государственными учреждениями и негосударственными организациями, общественными объединениями социально-культурной сферы;
- процессы творческо-производственной деятельности учреждений и организаций культуры;
- процессы художественного руководства деятельностью учреждений культуры;
- процессы продюсирования культурно-досуговых программ (проектов);
- технологии постановки культурно-досуговых программ (проектов) с применением художественно-образных, выразительных средств;
- технологии культурно-просветительской деятельности;
- технологии художественно-публицистической деятельности;
- технологии культурно-развлекательной деятельности;
- процессы педагогического обеспечения организации детско-юношеского досуга, массовой культурно-воспитательной работы с детьми, подростками и юношеством;
- процессы организации культурно-досуговой деятельности населения;
- процессы организации массовых форм культурно-просветительской работы;
- преподавание в учреждениях среднего профессионального образования, учреждениях дополнительного образования, в том числе дополнительного образования детей, общеобразовательных учреждениях.

3.7. Виды профессиональной деятельности выпускников.

Специалист по направлению подготовки (специальности) 570019 Педагогика хореографии готовится к следующим видам профессиональной деятельности:

- творческо-производственной;*
- организационно-управленческой;*
- художественное руководство деятельностью учреждения культуры;*
- научно-методической;*
- проектной;*
- педагогической;*

Конкретные виды профессиональной деятельности, к которым в основном готовится специалист, определяются высшим учебным заведением на основании соответствующего профессионального стандарта (при наличии) или совместно с заинтересованными работодателями

3.8. Задачи профессиональной деятельности выпускников.

Специалист по направлению подготовки (специальности) 570019 Педагогика хореографии должен решать следующие профессиональные задачи в соответствии с видами профессиональной деятельности:

7

570019 Педагогика хореографии :

- в области творческо-производственной деятельности;

- освоение навыков практической работы хореографа-постановщика по развитию и утверждению искусства (профессионального, самодеятельного, народного) в различных социокультурных, национальных условиях с учетом многонационального состава населения Кыргызской Республики;

- реализация художественного замысла (в профессиональном, самодеятельном хореографических коллективах);

- в области организационно-управленческой деятельности;

- продюсирование культурно-досуговых программ, организация и проведение праздников, фестивалей, смотров, конкурсов и других программ социокультурной анимации и рекреации, выставки и презентации;

- руководство учреждениями, организациями и объединениями культурно-досуговой сферы, индустрии досуга и рекреации;

- осуществление менеджмента и маркетинга в сфере культурно-досуговой деятельности, руководство деятельностью учреждений культуры;

- в области художественного руководства деятельностью учреждения культуры;

- использование навыков создания постановки различных жанров, форм, драматургии (многоактных и одноактных спектаклей, хореографических миниатюр, концертных программ, эстрадных номеров) с использованием классических и современных выразительных средств;

- организация деятельности учреждений культуры, способствующей культурному развитию населения;

- содействие культурно-воспитательной работе учреждений дополнительного образования детей, общеобразовательных учреждений;

- в области научно-методической деятельности;

- участие в проведении научных исследований культурно-досуговой деятельности, основных тенденций социального, культурного и духовного развития общества;

- приобретение навыков анализа современной социокультурной ситуации, основных тенденций социальных, культурного и духовного развития общества, умение на основании получаемых знаний делать прогнозы и принимать решения;

- в области проектной деятельности;

- участие в работе по исследованию явлений, фактов, проблем, наблюдаемых в художественно-культурной сфере с целью прогнозирования оптимизации социально-культурных процессов, их регулирования и управления моделирование условий для включения личности в социально-культурную деятельность;

- в области педагогической деятельности;

- преподавание теоретических и практических дисциплин в учебных заведениях среднего профессионального образования и переподготовки кадров в сфере культуры и искусств, а также в школах искусств, хореографических студиях и иных формах хореографического образования;

Перечень задач профессиональной деятельности, к которым должен быть подготовлен выпускник, должен быть в основном взят из квалификационных требований в соответствующей области профессиональной деятельности и профессионального стандарта (при наличии)

4. Общие требования к условиям реализации ОП

4.1. Общие требования к правам и обязанностям вуза при реализации ОП.

4.1.1. Вузы самостоятельно разрабатывают ООП по специальности. ООП разрабатывается на основе соответствующего ГОС по специальности Кыргызской Республики и утверждается ученым советом вуза.

Вузы обязаны не реже одного раза в 5 лет обновлять ООП с учетом развития науки, культуры, экономики, техники, технологий и социальной сферы, придерживаясь рекомендаций по обеспечению гарантии качества образования в вузе, заключающихся:

- в разработке стратегии по обеспечению качества подготовки выпускников;
- в мониторинге, периодическом рецензировании образовательных программ;
- в разработке объективных процедур оценки уровня знаний и умений студентов, компетенций выпускников на основе четких согласованных критериев;
- в обеспечении качества и компетентности преподавательского состава;
- в обеспечении достаточными ресурсами всех реализуемых образовательных программ, контроле эффективности их использования, в том числе путем опроса обучаемых;
- в регулярном проведении самообследования по согласованным критериям для оценки своей деятельности (стратегии) и сопоставления с другими образовательными учреждениями;
- в информировании общественности о результатах своей деятельности, планах, инновациях.

4.1.2. Оценка качества подготовки студентов и выпускников должна включать их текущую, промежуточную и итоговую государственную аттестацию. Для аттестации студентов и выпускников на соответствие их персональных достижений поэтапным или конечным требованиям соответствующей ООП создаются базы оценочных средств, включающие типовые задания, контрольные работы, тесты и др., позволяющие оценить знания, умения и уровень приобретенных компетенций. Базы оценочных средств разрабатываются и утверждаются вузом.

Требования к аттестации студентов и выпускников, к содержанию, объему и структуре выпускных квалификационных работ определяются вузом с учетом Положения об итоговой государственной аттестации выпускников вузов

4.1.3. При разработке ООП должны быть определены возможности вуза в формировании социально-личностных компетенций выпускников (например, компетенций социального взаимодействия, самоорганизации и самоуправления, системно-деятельного характера). Вуз обязан сформировать социокультурную среду вуза, создать условия, необходимые для всестороннего развития личности.

Вуз обязан способствовать развитию социально-воспитательного компонента учебного процесса, включая развитие студенческого самоуправления, участие студентов в работе общественных организаций, спортивных и творческих клубов, научных студенческих обществ.

4.1.4. ООП вузов должна содержать дисциплины по выбору студента в объеме не менее одной трети вариативной части каждого ЦД. Порядок формирования дисциплин по выбору студента устанавливает ученый совет вуза.

4.1.5. Вуз обязан обеспечить студентам реальную возможность участвовать в формировании своей программы обучения.

4.1.6. Вуз обязан ознакомить студентов с их правами и обязанностями при формировании ООП, разъяснить, что избранные студентами дисциплины становятся для них обязательными, а их суммарная трудоемкость не должна быть меньше, чем это предусмотрено учебным планом.

4.2. Общие требования к правам и обязанностям студента при реализации ООП.

4.2.1. Студенты имеют право в пределах объема учебного времени, отведенного на освоение учебных дисциплин по выбору студента, предусмотренных ООП, выбирать конкретные дисциплины.

4.2.2. При формировании своей индивидуальной образовательной траектории студент имеет право получить консультацию в вузе по выбору дисциплин и их влиянию на будущий профиль подготовки (специализацию).

4.2.3. В целях достижения результатов при освоении ООП в части развития СЛК студенты обязаны участвовать в развитии студенческого самоуправления, работе общественных организаций, спортивных и творческих клубов, научных студенческих обществ.

4.2.4. Студенты обязаны выполнять в установленные сроки все задания, предусмотренные ООП вуза.

4.3. Максимальный объем учебной нагрузки студента устанавливается 45 академических часов в неделю, включая все виды его аудиторной и внеаудиторной (самостоятельной) учебной работы.

Объем аудиторных занятий в неделю при очной форме обучения определяется ГОС с учетом уровня ВПО и специфики направления подготовки и составляет не менее 35 процентов от общего объема, выделенного на изучение каждой учебной дисциплины.

В часы, отводимые на самостоятельную работу по учебной дисциплине, включается время, предусмотренное на подготовку к экзамену по данной учебной дисциплине (модулю).

4.4. При очно-заочной (вечерней) форме обучения объем аудиторных занятий должен быть не менее 16 часов в неделю.

4.5. При заочной форме обучения студенту должна быть обеспечена возможность занятий с преподавателем в объеме не менее 160 часов в год.

4.6. Общий объем каникулярного времени в учебном году должен составлять 7-10 недель, в том числе не менее двух недель в зимний период.

5. Требования к основной образовательной программе подготовке по специальности.

5.1. Требования к результатам освоения ООП по специальности.

Выпускник по специальности **570019 Педагогика хореографии** с присвоением квалификации «специалист», в соответствии с целями ООП и задачами профессиональной деятельности, указанными в пунктах 3.4 и 3.8 настоящего Государственного образовательного стандарта ВПО, должен обладать следующими компетенциями:

а) универсальными:

- общенаучными (ОК):

ОК-1. Способен анализировать и решать стратегические задачи, направленные на развитие ценностей гражданского демократического общества, обеспечение социальной справедливости, решение мировоззренческих, социально и лично значимых проблем на основе междисциплинарных и инновационных подходов

- инструментальными (ИК):

ИК-1. Способен вести профессиональные дискуссии на уровне профильных и смежных отраслей на государственном, официальном и на одном из иностранных языков;

ИК-2. Способен производить новые знания с использованием информационных технологий и больших данных для применения в инновационной и научной деятельности;

ИК-3. Способен использовать предпринимательские знания и навыки в профессиональной деятельности;

- *социально-личностными и общекультурными (СЛК):*

СЛК-1. Способен организовать деятельность экспертных/ профессиональных групп/ организаций для достижения целей

Выпускник должен обладать следующими профессиональными компетенциями (ПК):

общепрофессиональными;

быть способным к комплексному решению задач продюсирования и постановки культурно-досуговых программ и других форм социально-культурной деятельности с применением художественно-образных выразительных средств (**ПК-1**);

организационно-управленческая деятельность:

быть способным управлять действующими технологическими процессами социально-культурной деятельности (**ПК-2**);

освоить основы нотной грамоты (**ПК-3**);

свободно разбираться в ритмическом строении музыкальных произведений (**ПК-4**);

свободно разбираться в основных положениях гармонической науки, гармонических оборотах (**ПСК-5**);

способен анализировать форму музыкальных произведений (**ПСК-6**);

свободно определять на слух интервалы, аккорды, лады (**ПСК-7**);

свободно ориентироваться в основных этапах истории музыки (зарубежной, русской, советской, кыргызской) (**ПСК-8**);

знать творчество наиболее известных композиторов КР (**ПСК-9**);

уметь напеть или сыграть на фортепиано наиболее яркие темы из широко распространенных музыкальных произведений (**ПСК-10**);

владеть основами актерского мастерства и режиссуры (**ПСК-11**);

разбираться в состояниях, проблемах тенденциях развития теории, методики и практики мирового и отечественного хореографического искусства (**ПСК-12**);

владеть навыками реализации художественного замысла хореографа в профессиональном и самодеятельном хореографических коллективах (**ПСК-13**);

владеть навыками создания постановки различных жанров, форм драматургии (многоактных и одноактных спектаклей, хореографических миниатюр, концертных программ, эстрадных номеров) с использованием классических и современных выразительных средств (**ПСК-14**);

уметь в соответствии с полученной квалификацией вести педагогическую деятельность в области хореографического образования (**ПСК-15**);

владеть методикой преподавания всех видов танцевальной техники и педагогической репетиторской работы (**ПСК-16**);

владеть навыками работы с исполнителями (**ПСК-17**);

свободно разбираться в выразительных средствах классического, дуэтного, народно-сценического, историко-бытового танцев, современных видов хореографии (**ПСК-18**);

свободно представлять произведения классического хореографического наследия и современный репертуар (**ПСК-19**);

5.2. Требования к структуре ООП по специальности.

Структура ООП по специальности включает следующие блоки;

Таблица 1 -Структура ООП

Структура ООП по специальности		Объем ООП по специальности и ее блоков в кредитах
Блок 1	Дисциплины	185-260
	I. Гуманитарный, социальный и экономический цикл	20-34
	II. Математический и естественнонаучный цикл	10-14
	III.Профессиональный цикл	137-230
Блок 2	Практика	25-90
Блок 3	Государственная итоговая аттестация	10-25
Объем ООП ВПО по специальности		300

Вуз разрабатывает ООП по специальности в соответствии с требованиями государственного образовательного стандарта и несет ответственность за достижение результатов обучения в соответствии с национальной рамкой квалификаций.

Набор дисциплин (модулей) и их трудоемкость, которые относятся к каждому блоку ООП по специальности, вуз определяет самостоятельно в установленном для блока объеме, с учетом требований к результатам ее освоения в виде совокупности результатов обучения, предусмотренных национальной рамкой квалификаций

5.2.1. ООП по специальности должна обеспечить реализацию:

- обязательных дисциплин гуманитарного, социального и экономического цикла, перечень и трудоемкость которых определяется уполномоченным государственным органом в области образования и науки Кыргызской Республики. Содержание и порядок реализации указанных дисциплин устанавливаются государственным образовательным стандартом ВПО по соответствующей специальности (приказ МОН КР №202/1 от 24 февраля 2020 года).
- дисциплин по физической культуре и спорту, в объеме не менее 360 часов, которые являются обязательными для освоения, но не переводятся в кредиты и не включаются в объем ООП по специальности .

5.2.2. Блок 2 «Практика» включает учебную практику (ознакомительная, технологическая, научно-исследовательская работа) и производственную (проектная, эксплуатационная, педагогическая, научно-исследовательская работа) практику.

Вуз вправе выбрать один или несколько типов практики, также может

установить дополнительный тип практики в пределах установленных кредитов.

5.2.3. Блок 3 «Государственная аттестация» включает подготовку к сдаче и сдачу государственных экзаменов, выполнение и защиту выпускной квалификационной работы (если вуз включил выпускную квалификационную работу в состав итоговой государственной аттестации).

5.2.4 В рамках ООП по специальности выделяется обязательная и элективная часть.

К обязательной части ООП по специальности относятся дисциплины и практики, обеспечивающие формирование общенаучных, универсальных, социально личностных, общекультурных и профессиональных компетенций, с учетом уровней национальной рамки квалификаций.

Объем обязательной части, без учета объема государственной аттестации, должен составлять не более 50 процентов общего объема ООП по специальности

В элективной части ООП по специальности студенты могут выбрать дисциплины по соответствующей специальности, также допускается выбор дисциплин из ООП других специальностей.

5.2.5. Вуз должен предоставлять лицам с ограниченными возможностями здоровья (по их заявлению) возможность обучения по ООП по специальности, учитывая особенности их психофизического развития, индивидуальных возможностей и, при необходимости, обеспечивающей коррекцию нарушений развития и социальную адаптацию указанных лиц, кроме ООП, предусматривающих противопоказания к обучению по состоянию здоровья.

5.3. Требования к условиям реализации ООП по специальности.

5.3.1. Кадровое обеспечение учебного процесса.

Реализация ООП подготовки специалиста должна обеспечиваться научно-педагогическими кадрами, имеющими базовое образование, соответствующее профилю преподаваемой дисциплины, и систематически занимающимися научной, научно-методической и художественно-творческой деятельностью.

Доля преподавателей, имеющих ученую степень и (или) ученое звание, в общем числе преподавателей, обеспечивающих образовательный процесс по данной ООП, должна быть не менее 40 процентов к общему числу преподавателей по каждому циклу образовательной программы.

Преподаватели профессионального цикла должны иметь базовое образование и (или) ученую степень, соответствующие профилю преподаваемой дисциплины.

К образовательному процессу должны быть привлечены преподаватели из числа действующих руководителей и специалистов профильных организаций и учреждений.

Для профессионального цикла - лица, имеющие государственные почетные звания, (заслуженный работник физической культуры и спорта, заслуженный тренер, заслуженный деятель искусства, народный художник, народный артист, заслуженный артист и др.), лауреаты государственных премий в соответствующей профессиональной сфере учитывается при оценке качественного состава преподавателей.

Общее руководство содержанием теоретической и практической подготовки по специализации должно осуществляться штатными научно-педагогическими

работниками вуза, которые составляют не менее 70% от общего числа преподавателей, в том числе, имеющим ученую степень доктора или кандидата наук и (или) ученое звание профессора или доцента, стаж работы в образовательных учреждениях высшего профессионального образования не менее трех лет. К общему руководству содержанием теоретической и практической подготовки по специализации может быть привлечен высококвалифицированный специалист в соответствующей сфере профессиональной деятельности.

5.3.2. Учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса.

ООП подготовки специалиста должна обеспечиваться учебно-методической документацией и материалами по всем учебным курсам, дисциплинам (модулям) ООП. Содержание каждой из таких дисциплин (модулей) должно быть представлено в сети Интернет или локальной сети образовательного учреждения с выполнением установленных требований, по защите информации.

Внеаудиторная работа обучающихся должна сопровождаться методическим обеспечением и обоснованием времени, затрачиваемого на ее выполнение.

Каждый обучающийся должен быть обеспечен доступом к электронно-библиотечной системе, содержащей издания по основным изучаемым дисциплинам и сформированной на основании прямых договоров с правообладателями учебной и учебно-методической литературы.

При этом должна быть обеспечена возможность осуществления одновременного индивидуального доступа к такой системе.

Библиотечный фонд должен быть укомплектован печатными и (или) электронными изданиями основной учебной литературы по дисциплинам базовой части всех циклов (для дисциплин базовой части гуманитарного, социального и экономического цикла - изданными за последние 10 лет), из расчета не менее 50 экземпляров таких изданий на каждые 100 обучающихся, а также изданиями музыкальных произведений, специальными хрестоматийными изданиями, партитурами, клавирами оперных, хоровых и оркестровых произведений в объеме, соответствующем требованиям ООП.

Фонд дополнительной литературы помимо учебной должен включать официальные справочно-библиографические и периодические издания в расчете, достаточном для каждого обучающегося.

Обязательные учебники и методические пособия определяются рабочими программами на основании требований государственных образовательных стандартов. В качестве учебников могут использоваться тиражированные экземпляры конспектов лекций, электронных учебников.

Оперативный обмен информацией с отечественными и зарубежными вузами и организациями должен осуществляться с соблюдением требований законодательства Кыргызской Республики об интеллектуальной собственности и международных договоров Кыргызской Республики в области интеллектуальной собственности. Для обучающихся должен быть обеспечен доступ к современным профессиональным базам данных, информационным справочным и поисковым системам.

Ученый совет высшего учебного заведения при введении ООП по направлению подготовки (специальности) утверждает размер средств на реализацию соответствующих ООП.

Финансирование реализации ООП должно осуществляться в объеме не ниже установленных нормативов финансирования высшего учебного заведения.

5.3.3. Материально-техническое обеспечение учебного процесса.

Высшее учебное заведение, реализующее ООП подготовки специалиста, должно располагать материально-технической базой, обеспечивающей проведение всех видов дисциплинарной и междисциплинарной подготовки, лабораторной, практической и научно-исследовательской работы обучающихся, предусмотренных учебным планом вуза

и соответствующей действующим санитарным и противопожарным правилам и нормам. Полезная площадь на 1 студента должна составлять не менее 13 кв.метров. Обязательно наличие как минимум 1 актового зала, 1 спортивного зала, 1 столовой и 1 медицинского пункта.

Для проведения занятий по предмету «фортепиано» вуз должен быть обеспечен роялями. В вузе должны быть обеспечены условия для содержания, обслуживания и ремонта музыкальных инструментов.

Вуз должен иметь фонотеку с фондом аудиозаписей для обеспечения дисциплин общепрофессионального и профессионального циклов, отдел звукозаписи и воспроизведения, с необходимым современным звукотехническим оборудованием.

Вуз должен обеспечить условия для проведения индивидуальных практических занятий музыкантов-исполнителей и творческих исполнительских коллективов в соответствии с программами учебных дисциплин.

5.3.4. Оценка качества подготовки выпускников.

Оценка качества освоения ООП должна включать текущий контроль успеваемости, промежуточную аттестацию обучающихся и итоговую государственную аттестацию выпускников.

Конкретные формы и процедуры текущего контроля и промежуточной аттестации знаний по каждой дисциплине разрабатываются вузом самостоятельно и доводятся до сведения обучающихся в течение первого месяца обучения.

Для аттестации обучающихся на соответствие их персональных достижений поэтапным требованиям соответствующей ООП (текущая и промежуточная аттестация) создаются фонды оценочных средств, включающие типовые задания, контрольные работы, репертуарные списки музыкальных произведений, тесты и методы контроля, позволяющие оценить знания, умения и уровень приобретенных компетенций. Фонды оценочных средств разрабатываются и утверждаются вузом.

Вузом должны быть созданы условия для максимального приближения программ текущей и промежуточной аттестации обучающихся к условиям их будущей профессиональной деятельности - для чего кроме преподавателей конкретной дисциплины в качестве внешних экспертов должны активно привлекаться работодатели, преподаватели, читающие смежные дисциплины.

Итоговая государственная аттестация выпускников состоит из следующих экзаменов:

- 1. Выпускная квалификационная работа.
(Дипломная работа.)**
- 2. Методика преподавания классического танца**
- 3. Методика преподавания народно-сценического танца**
- 4. Междисциплинарная итоговая аттестация.**

Государственные экзамены проводятся по билетам, составленным в полном соответствии с учебными программами, что позволяет выявить теоретическую подготовку выпускника к решению профессиональных задач.

Результаты сдачи дипломного проекта (работы) и сдачи государственных экзаменов определяются оценками «отлично», «хорошо», «удовлетворительно», «неудовлетворительно», объявляются в тот же день после аттестации, оформляются протоколами заседаний аттестационных комиссий установленного образца.

Аттестационные испытания, включенные в состав итоговой государственной аттестации, не могут быть заменены оценкой уровня подготовки на основе текущего контроля успеваемости и промежуточной аттестации студента.

Настоящий стандарт по направлению 570019 Педагогика хореографии: разработан Учебно-методическим объединением по образованию в области искусства при базовом вузе – Кыргызском государственном Университете культуры и искусств им.Б.Бейшеналиевой.

Председатель УМО:

Тулобердиев К.К. - проректор по учебной работе, к.п.н., профессор каф.социально-культурной деятельности КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой Б. Б.

Члены УМО:

Абышев К.Н.- к.п.н., профессор каф.музыки и пения КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой Абышев

Алсаитова Д.А. – начальник учебной части, доцент каф. музыкально-теоретических дисциплин КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой Д.Алсаитова

Сатыбалдиев Э. К.- зав. кафедрой хореографии, доцент кафедры КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой Э. Сатыбалдиев

Апарина Ю.Л. – ст.преп. кафедры хореографии КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой Ю.Апарина

Байшеналиева М.И. – зав. кафедрой социально-культурной деятельности, доцент кафедры КГУКИ им.Б.Бейшеналиевой М.Байшеналиева

Кыргыз Республикасынын
Билим берүү жана илим
министрлигинин
«_____» _____ 2021-ж.
№ _____ байругуна
тиркеме

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ**

**ЖОГОРКУ КЕСИПТИК БИЛИМ БЕРҮҮНУН
МАМЛЕКЕТТИК БИЛИМ БЕРҮҮ СТАНДАРТЫ**

Багыты **570019 Хореография педагогикасы**

Квалификациялык даража: **Хореография педагогу**

Академиялык даража: **Адис**

Бишкек 2021

570019 Хореография педагогикасы адистиги боюнча Кыргыз Республикасынын жогорку кесиптик билим алуунун мамлекеттик билим берүү стандарты

1. Жалпы жоболор.

1.1. 570019 Хореография педагогикасы адистиги боюнча жогорку кесиптик билим алуунун мамлекеттик билим берүү стандарты Кыргыз Республикасынын Билим жана илим министрлиги тарабынан “Билим берүү жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы жана билим берүү жагында Кыргыз Республикасынын ченемдик-укуктук актыларына ылайык иштелип чыккан жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети белгилеген тартилте бекитилген.

Бул Мамлекеттик билим берүү стандартын аткаруу уюштуруу-укуктук формаларына карабастан адистерди даярдоо боюнча кесиптик билим берүү программаларын жүзөгө ашыруучу бардык жогорку окуу жайлары үчүн милдеттүү болуп саналат.

1.2. Терминдер, аныктамалар, белгилөөлөр, кыскартуулар:

Жогорку кесиптик билим берүүгө мамлекеттик билим берүүнүн үлгүсүндө Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» мыйзамына, ошондой эле Кыргыз Республикасы катышкан жана мыйзамда бекитилген тартилке ылайык күчүнө кирген жогорку кесиптик билим берүү чөйрөсүндөгү эл аралык келишимдерге ылайык терминдер жана аныктамалар колдонулат:

- **негизги билим берүү программысы** – даярдоонун тийиштүү багыты боюнча билим берүү процессинин окуу-усулдук документтеринин, регламенттөөчү максаттарынын, күтүлүүчү натыйжалардын, мазмунунун жана аны жүзөгө ашырууну уюштуруунун жыйындысы;
- **даярдоо багыты** – фундаменталдык даярдоонун жалпылыгынын негизинде интеграциялануучу ар кандай профилдеги жогорку кесиптик билими бар кадрларды даярдоо учүн билим берүүчү программалардын жыйындысы;
- **профиль** – конкреттүү түрүнө жана кесиптик ишмердүүлүктүн объектисине карата негизги билим берүү программынын багыттуулугу;
- **сабактардын цикли** – окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү-бир логикалык аяктоосу бар билим берүү программаларынын жана окуу сабактарынын жыйындысы;
- **модуль** - окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү-бир логикалык аяктоосу бар окуу сабактарынын бөлүгү;
- **компетенция** – тийиштүү тармакта кесиптик ишмердик кылуу үчүн зарыл жеке сапаттардын, билимдердин, көндүмдөрдүн жана жөндөмдөрдүн динамикалык комбинациясы;
- **зачеттүк бирдик** (кредит) – негизги кесиптик билим берүү программынын эмгекти талап кылуусунун шарттуу чарасы;
- **окутуунун натыйжалары** – негизги билим берүү программы/модуль боюнча окутуунун натыйжасында алынган компетенциялар.

1.3. Кыскартуулар жана белгилөөлөр:

Ушул Мамлекеттик окутуу стандартында төмөнкү кыскартуулар колдонулат:

МБС - Мамлекеттик билим берүү стандарты;

ЖКБ – жогорку кесиптик билим;

НБП – негизги билим берүү программы;

ОУП – окуу-усулдук бирикмелер;

НБП СЦ – негизги билим берүү программынын сабактарынын цикли;

ЖИК – жалпы илимий компетенциялар;

АК - аспаптык компетенциялар;

КК – кесиптик компетенциялар;

СЖК – социалдык-жеке жана жалпы маданий компетенциялар 1.3..

2. Колдонуу чөйрөсү

2.1. Жогорку кесиптик билим берүүнүн бул Мамлекеттик билим берүү стандарты (мындан ары- ЖББ МБС) **570019 Хореография педагогикасы** адистиги боюнча НБП жүзөгө ашыруудагы милдеттүү ченемдердин, эрежелердин жана талаптардын жыйындысын билдирет жана лицензиясы же Кыргыз Республикасынын аймагында мамлекеттик аккредитациясы (аттестациясы) бар бардык жогорку кесиптик билим берүү уюмдары (мындан ары – жогорку окуу жайлар) тарабынан алардын уюштуруу-укуктук түрүнө карабастан жогорку кесиптик билим берүүнүн окуу жана уюштуруу-усулдук документтерин иштеп чыгуу, негизги окутуучу программалардын сапатын баалоо учун негиз болуп саналат.

2.2. 570019 Хореография педагогикасы адистиги боюнча бул ЖББ МБС негизги колдонуучулары болуп төмөнкүлөр саналат:

- өз жогорку окуу жайларында бул багытта жана даярдык деңгээли боюнча илимдин, техниканын жетишкендиктерин жана социалдык чөйрөнү эске алуу менен негизги билим берүү программаларын иштеп чыгуу, натыйжалуу жүзгө ашыруу жана жаңыртуу учун жооптуу жогорку окуу жайларынын администрациясы жана илимий-педагогикалык курамы (профессорлор-окутуучулар курамы, илимий кызматкерлер);
- даярдоонун бул багыты боюнча жогорку окуу жайынын негизги билим берүү программасын өздөштүрүү боюнча өз окуу ишмердүүлүгүн натыйжалуу жүзгө ашыруу учун жооптуу студенттер;
- кесиптик ишмердүүлүктүн тийиштүү чөйрөсүндө адистердин жана иш берүүчүлөрдүн бирикмелери;
- Кыргыз Республикасынын билим берүү чөйрөсүндө аткаруу бийлигинин борбордук мамлекеттик органынын тапшырмасы боюнча негизги билим берүү программаларын иштеп чыгуунун камсыз кылуучу окуу-усулдук бирикмелер жана кенештер;
- жогорку кесиптик билим берүүнү финансылоону камсыз кылуучу аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдары;
- жогорку кесиптик билим берүү чөйрөсүндө аттестациялоону, аккредитациялоону жана сапатты контролдоону жүзгө ашыруучу жогорку билим берүү системасындагы мыйзамдардын аткарылышы учун контролдукту камсыз кылуучу ыйгарым укуктуу аткаруу бийлигинин мамлекеттик органдары.

2.3. Абитуриенттердин даярдык деңгээлине талаптар.

2.3.1. "Адис" квалификациясын ыйгаруу менен жогорку кесиптик билим алууга талапкер абитуриенттин билиминин деңгээли – жалпы орто (толук) билим; же атайын орто кесиптик билими же абитуриентте актердук өнерү жагында билим берүү мекемесинин бүтүрүүчүсүнө карата талаптарга тиешелүү билимдердин, көндүмдөрдүн жана жөндөмдөрдүн көлөмүнө ээ болуу шартында жогорку атайын билим.

2.3.2. Абитуриентте жалпы орто (толук) билими жөнүндө берүүгө укугу бар орто кесиптик окуу жайын же баштапкы кесиптик окуу жайын бүтүгөндүгү же жогорку кесиптик билими жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү документи болушу керек.

3. Адистиктүн жалпы мүнөздөмөсү

3.1. Кыргыз Республикасында. **570019 Хореография педагогикасы** адистиги боюнча ЖББ МБС өзүнчө адистиктер боюнча жүзгө ашырылат.

Адистик боюнча ЖББ МБСти толугу менен өздөштүргөн жана белгиленген тартиптеги мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялоону ийгиликтүү өткөн жогорку окуу жайларынын бүтүрүүчүлөрүнө "адис" квалификациясын ыйгаруу менен жогорку кесиптик билими жөнүндө диплом берилет .

3.2. 570019 Хореография педагогикасы адистиги боюнча ЖББ МБС өздөштүрүүнүн ченемдик мөөнөтү –атайын орто жана кесиптик билимдин базасында күндүзгү окутуу формасында 5 жылдан кем эмес болот.

Адистик боюнча окутуунун күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окутуу

формасы боюнча ЖББ МБС өздөштүрүүнүн мөөнөттерү, ошондой эле окутуунун ар кандай формаларын айкалыштырууда жана дистанциялык окутуу технологияларын пайдаланууда жогорку окуу жайы тарабынан окутуунун күндүзгү формасында өздөштүрүүнүн белгиленген ченемдик мөөнөтүнө карата бир жылга узартылат.

Адиистик боюнча ЖББ МБС өздөштүрүүнүн башка ченемдик мөөнөттерү Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленет.

3.3. Адиистик боюнча ЖББ МБС өздөштүрүүнүн жалпы эмгекти талап кылуусу окутуунун күндүзгү формасында жалпы орто же орто кесиптик билимдин базасында 300дөн кем эмес зачеттук бирдикти (кредитти) түзөт.

Окуу жылы үчүн окутуунун күндүзгү формасында ЖББ МБС эмгекти талап кылуусу 60 зачеттук бирдикке (кредитке) барабар.

(Эки семестрлик окуу процессин түзүүдө) бир семестрдин эмгекти талап кылуусу 30 зачеттук бирдикке (кредитке) барабар

Бир кредит (зачеттук бирдик) студенттин окуу ишинин (анын аудитордук, өз алдынча ишин жана аттестациялоонун бардык түрлөрүн кошо алганда) 30 саатына эквиваленттүү.

Окутуунун күндүзгү-сырттан (кечки) жана сырттан окуу формалары боюнча НБП эмгекти талап кылуусу, ошондой эле окутуунун ар кандай формаларын айкалыштырган учурда жана окуу жылында дистанциялык окутуу технологияларын пайдаланууда 45тен аз эмес зачеттук бирдикти (кредитти) түзөт.

3.4. 570019 Хореография педагогикасы адистиги боюнча ЖББ МБСнын инсанды окутуу жана тарбиялоо жагындағы максаттар.

3.4.1. Окутуу жагында **570019 Хореография педагогикасы** адистиги боюнча ЖББ МБСнын максаты:

бүтүүчүгө тандаган ишмердик чөйрөсүндө ийгиликтүү иштөөгө мүмкүндүк берген жогорку кесиптик (адистин деңгээлинде) билим алуу, эмгек рыногунда анын социалдык мобилдуулугүнө жана туруктуулугуна өбелгө болгон универсалдуу жана предметтик-атайын компетенцияга ээ гуманитардык, социалдык, экономикалык, математикалык жана табигый илимий билимдердин негиздерин жагында даярдыгы бар жогорку квалификациядагы адисти даярдоо болуп саналат.

3.4.2. Тарбиялоо жагында **570019 Хореография педагогикасы** адистиги боюнча ЖББ МБСнын максаты төмөнкүлөр болуп саналат:

активдүү жарапандык позициясы, толеранттуу, максатка умтулуусу жана эмгекти сүйө билген, коммуникациялык жана өз кесиптик жана маданий деңгээлин еркүндөтүүгө умтулган ар таралтуу жана шайкеш өнүккөн инсанды калыптандыруу.

3.5. Бүтүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин чөйрөсү

570019 Хореография педагогикасы адистиги боюнча бүтүүчүлөрдүн кесипкөй ишмердүүлүгүнүн чөйрөсү өзүнө төмөнкүлөрдү камтыйт:

- жарапандардын маданий байлыктарга ээ болуу жана эс алуу, рекреации жана туризм чөйрөсүндө чыгармачылык эркиндикке болгон конституциялык укуктарын жүзөгө ашырууну камсыз кылган мамлекеттик жана мамлекеттик эмес уюмдар (мекемелер), коомдук бирикмелер;

- маданий-эс алуу тибиндеги мекемелер, маданият үйлөрү, клубдар, менчикин ар кандай түрлөрүндөгү эс алуу жана маданият борборлору; көчмө тейлөө системалары (автоклубдар), массалык маданият-тарбиялоо иштерин жүргүзгөн, калктын бардык категориясынын маданий-эс алуу ишине инновациялык технологияларды иштеп чыгуу жана киргизүү мекемелер;

- көп функциялуу мекемелер (маданий-эс алуу борборлору, маданий-спорттук комплекстер) эс алуу, рекреация, туризм индустриясынын мекемелери жана уюмдары;

- жалпыга маалымдоо каражаттары жана маданий-агартуу иштерин жүргүзгөн мекемелер (маданият үйлөрү, музейлер, басмалар, маданият борборлору, филармониялар, театрлар);

- маданият жана көркөм өнөр каражаттарын колдонуу менен балдардын, жеткинчектердин жана өспүрүмдөрдүн бош убактысын уюштурууну камсыз кылган жалпы билим берүүчү мекемелер жана балдарга кошумча билим берүү мекемелери;
- маданият жана көркөм өнөр чөйрөсүндө кесиптик орто билим берүү жана кадрларды кайра даярдо окуу жайлары.

3.6. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин объекттери.

570019 Хореография педагогикасы адистиги боюнча бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин объекттери болуп төмөнкүлөр саналат:

- социалдык-маданий чөйрөдөгү мамлекеттик мекемелерди жана мамлекеттик эмес уюмдарды, коомдук бирикмелерди башкаруу системасы;
- маданият мекемелери менен уюмдарынын чыгармачылык-өндүрүштүк иш процесстери;
- маданият мекемелеринин ишине көркөм жетекчилик процесстери;
- маданий-эс алуу программаларына (долбоорлоруна) продюсердик кылуу процесстери;
- көркөм-образдык, билдириүү каражаттарын колдонуу менен маданий-эс алуу программаларын (долбоорлорун) коюу технологиялары;
- маданий-агартуу ишинин технологиилары;
- көркөм-публицистикалык иштердин технологиисы;
- маданий-оюн-зоок иштеринин технологиисы;
- балдар-өспүрүмдөрдүн эс алуу уюмдарын, балдар, жеткинчектер жана өспүрүмдөр менен массалык маданият-тарбиялоо иштерин педагогикалык жактан камсыз кылуу процесстери;
- калктын маданий-эс алуу ишин уюштуруу процесстери;
- маданий-агартуу ишинин массалык түрлөрүн уюштуруу процесстери;
- орто кесиптик билим берүү мекемелеринде, кошумча билим берүү мекемелеринде, анын ичинде балдарга кошумча билим берүү, жалпы билим берүү мекемелеринде окутуу.

3.7. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин түрлөрү.

570019 Хореография педагогикасы (адисин) даярдо багыттары боюнча адис кесиптик ишмердиктин төмөнкү түрлөрүнө даярдалат:

- чыгармачылык-өндүрүштүк;
- уюштуруучулук-башкаруучулук;
- маданият мекемелеринин ишине көркөм жетекчилик;
- илимий-усулдук;
- долбоордук;
- педагогикалык.

Адис даярдала турган кесиптик иштин ачык-айкын түрлөрү окуп жаткандар, тиешелүү кесиптик стандарттын негизинде (эгер бар болсо) же кызыккан жумуш берүүчүлөр менен бирге жогорку окуу жайы тарабынан аныкталат.

3.8. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишинин милдеттери.

570019 Хореография педагогикасы (адисин) даярдо багыттары боюнча адис кесиптик иштин түрлөрүнө ылайык төмөнкүдөй кесиптик милдеттери чечүүгө тийиш:

- **чыгармачылык-өндүрүштүк иши жагында:**
- Кыргыз Республикасынын калкынын көп улуттуу курамын эске алуу менен ар кандай социалдык-маданий, улуттук шарттарда **көркөм өнөрдү** (кесиптик, өз демилгелүү, элдик) өнүктүрүү жана бекитүү боюнча хореограф-коюучунун практикалык ишинин жөндөмдүүлүктөрүн өздөштүрүү;
- (кесиптик, өз демилгелүү хореографиялык жамааттарда) көркөм ойду жүзөгө ашыруу;

- уюштуруу-башкаруу иши жагында:

- маданий-эс алуу программаларына продюсердик кылуу, майрамдарды, фестивалдарды, кароолорду, конкурстарды жана башка социалдык-маданий аниманция жана рекреациялык программаларды, көзгөзмелөрдү жана бет ачарларды уюштуруу жана өткөрүү;

- маданий-эс алуу жагындагы мекемелерге, уюмдарга жана бирикмелерге, эс алуу жана рекреация индустрясына жетекчилик кылуу;

- маданий-эс алуу ишмердик чөйрөсүндө менеджментти жана маркетингди жүргүзүү, маданият мекемелеринин ишине жетекчилик кылуу;

- маданият мекемелеринин ишине көркөм жетекчилик кылуу жагында:

- классикалык жана заманбап билдириүү каражаттарын пайдалануу менен ар кандай жанрдагы, формадагы оюндарды, драматургияны (көп актылуу жана бир актылуу спектаклдерди, хореографиялык миниатюраларды, концерттик программаларды, эстрадалык номерлерди) жаратуу жөндөмдүүлүктөрүн пайдалануу;

- калктын маданий өнүгүшүнө көмөк көрсөтүүчү маданий мекемелеринин ишин уюштуруу;

- балдарга кошумча билим берүү мекемелеринин, жалпы билим берүү мекемелеринин маданий-тарбиялоо ишине көмөк көрсөтүү;

- илимий-усулдук иши жагында:

- маданий-эс алуу ишине, коомдун социалдык, маданий жана руханий өнүгүшүнүн негизги тенденцияларына илимий изилдөөлөрдү жүргүзүүгө катышуу;

- заманбап социалдык-маданий кырдаалга, коомдун социалдык, маданий жана руханий өнүгүшүнүн негизги тенденцияларын талдоо жөндөмдүүлүктөрүнө экономикалык болуу, алган билиминин негизинде божомолдорду жасай жана чечим кабыл ала билүү;

- долбоордук иши жагында:

- социалдык-маданий процесстерди оптималдаштырууну божомолдоо, аларды жөгө салуу жана инсанды социалдык-маданий ишке кошуу үчүн шарттарды моделдөөнү башкаруу максатында көркөм-чыгармачылык чөйрөсүндө байкалган кубулуштарды, фактыларды, көйгөйлөрдү изилдөө боюнча иштерге катышуу;

- педагогикалык иши жагында:

- кесиптик орто билим берүү жана маданий жана көркөм өнөр жагындагы кадрларды кайра даярдоо окуу жайларында, ошондой эле көркөм өнөр мектептеринде, хореографиялык студияларда жана хореографиялык билим берүүнүн башка формаларында теориялык жана практикалык сабактарды окутуу;

Бүтүрүүчү даярдана турган кесиптик милдеттердин тизмеси негизинен кесиптик ишмердүүлүктүн тиешелүү тармагындагы квалификациялык талаптардан жана кесиптик стандарттан (эгер бар болсо) алынууга тийиш.

4. НБПны жүзөгө ашыруу шарттарына жалпы талаптар

4. НБПны жүзөгө ашырууда жогорку окуу жайларынын укуктарына жана милдеттерине жалпы талаптар.

4.1.1. Жогорку окуу жайы адистиги боюнча НБПны иштеп чыгат. НБП эмгек рыногунун керектөөлөрүн эсепке алуу менен Кыргыз Республикасынын адистик боюнча университеттин окумуштуулар көнчөни тарабынан бекитилет.

Жогорку окуу жайы илимдин, маданияттын, экономиканын, техниканын, технологиялардын жана социалдык чөйрөнүн өнүгүүсүн эске алуу менен НБПны жок дегенде 5 жылда бир жолу жаңыртууга милдеттүү, мында төмөнкүлөрдү түзүүдө жогорку окуу жайында билим берүүнүн сапатынын кепилдиктерин камсыз кылуу боюнча рекомендацияларды карманат:

- бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатын камсыз кылуу боюнча стратегияны иштеп чыгууда;

- билим берүү программаларына мониторинг жүргүзүүдө, мезгил-мезгили менен рецензиялоодо;
- так макулдашылган критерийлердин негизинде студенттердин билимдеринин жана жөндөмүнүн деңгээлин, бүтүрүүчүлөрдүн компетенцияларын объективдүү баа берүү жол-жоболорун иштеп чыгууда;
- бардык жүзөгө ашырылуучу билим берүү программалардын жетиштүү ресурстарын, аларды пайдалануунун натыйжалуулугун, анын ичинде окутуучуларды сурамжылоо жолу менен контролдоону камсыз кылууда;
- өз ишмердүүлүгүнө (стратегияга) баа берүү жана башка билим берүү мекемелери менен салыштыруу үчүн макулдашылган критерийлер боюнча өзүн-өзү изилдөөнү түрүктүү өткөрүүдө;
- өз ишмердүүлүгүнүн, пландарынын, инновациялардын натыйжалары жөнүндө маалымдоодо.

4.1.2. Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү даярдоонун сапатына баа берүү аларды учурдагы, ортолук жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоону камтууга тийиш. Студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн жеке жетишкендиктеринин НБПнын тийиштүү этаптык же түпкү талаптарына ылайыктуулугуна аттестациялоо үчүн баа берүү каражаттарынын базасы түзүлөт, алар билимдердин, жөндөмдөрдүн жана кабыл алынган компетенциялардын деңгээлин баа берүүгө мүмкүндүк берүүчү тиpltүү тапшырмаларды, контролдук иштерди, тесттерди камтыйт. Баа берүүчү каражаттардын базасы жогорку окуу жайы тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет.

Студенттерди жана бүтүрүүчүлөрдү аттестациялоого, квалификациялык иштердин мазмуну, көлөмү жана структурасы жогорку окуу жайларынын мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялоо жөнүндө Жобону эске алуу менен жогорку окуу жайы тарабынан аныкталат.

4.1.3. НБПны иштеп чыгууда жогорку окуу жайынын бүтүрүүчүлөрүнүн социалдык-жеке компетенцияларын түзүүдө (мисалы, социалдык өз ара аракеттенүү компетенциялары, өзүн-өзү уюштуруу жана өзүн-өзү башкаруу, системалык-ишмердүүлүк мүнөзү) жогорку окуу жайынын мүмкүнчүлүктөрү аныкталышы керек. Жогорку окуу жайы инсандын ар тарааптуу өнүгүүсү үчүн зарыл анын социалдык-маданий чөйрөсүн калыптандырууга тийиш.

Жогорку окуу жайы окуу процессинин социалдык-тарбиялоо компонентин, анын ичинде студенттик өз алдынча башкарууну, студенттердин коомдук уюмдарын, студенттик илимий коомдордун ишинде студенттердин катышуусу спорттук өнүктүрүүгө өбөлгө түзүүгө милдеттүү.

4.1.4. Жогорку окуу жайынын НБП студенттин тандоосу боюнча ар бир СЦнын вариациялык бөлүгүнүн үчтөн бириңин аз эмес көлөмдө сабакты камтуусу керек. Сабактарды түзүүнүн тартиби студенттин тандоосу боюнча жогорку окуу жайдын окумуштуулар көнеши тарабынан белгиленет.

4.1.5. Жогорку окуу жайы студенттерге окутуунун өз программасын түзүүгө катышууга реалдуу мүмкүнчүлүкту камсыз кылуусу керек.

4.1.6. Жогорку окуу жайы НБПны түзүүдө студенттердин укуктары жана милдеттери менен аларды тааныштырууга милдеттүү, студенттер тандаган сабактар алар үчүн милдеттүү экендин, ал эми алардын суммалык эмгекти талап кылышы окуу планы менен каралгандан аз болбошу керек.

4.2. НБП жүзөгө ашырууда студенттердин укуктарына жана милдеттерине жалпы талаптар.

4.2.1. Студенттин тандоосу боюнча НБПда каралган окуу сабактарын өздөштүрүүгө бөлүнгөн окуу саатынын көлөмүнүн чектеринде конкреттүү сабактарды студенттер тандоого укуктуу.

4.2.2. Студент жеке өзүнүн билим алуу траекториясын түзүүдө сабакты тандоо

жана анын даярдоо профилинин (адистешүүсү) келечектеги мунезүнө таасири боюнча жогорку окуу жайында консультация алууга укуктуу.

4.2.3. Студенттер НБПны өздөштүрүүдө СЖКны өнүктүрүү жагында натыйжаларга жетишүү максатында студенттик өз алдынча башкарууну өнүктүрүүгө, коомдук уюмдардын, спорттук жана чыгармачылык клубдардын, студенттик илимий коомдордун ишинде катышууга милдеттүү.

4.2.4. Студенттер жогорку окуу жайынын НБПда каралган бардык тапшырмаларды белгиленген мөөнөттө аткарууга милдеттүү.

4.3. Студентке окуу жүгүнүн **максималдуу көлөмү**, анын аудиториялык жана аудиториялык эмес (өз алдынча) окуу ишинин бардык түрлөрүн кошо алганда жумасына 45 saat белгиленет.

Окутуунун күндүзгү формасында аудиториялык сабактардын көлөмү ЖКБ деңгээлин жана ар бир сабакты окуп үйрөнүүгө бөлүнгөн жалпы көлемдөн 35 пайыздан кем эмес чегинде даярдыктын багытынын өзгөчөлүгүн МБС аныкталат.

Академиялык дисциплинада өз алдынча иштөө үчүн бөлүнгөн сааттарга бул академиялык дисциплина (модуль) боюнча экзаменге даярдануу үчүн берилген убакыт кирет.

4.4. Окутуунун күндүзгү-сырттан окутуу (кечки) формасында аудиториялык сабактардын көлөмү жумасына 16 сааттан кем болбоого тиши.

4.5. Окутуунун сырттан окуу формасында студентке окутуучунун жылына кеминде 160 сааттык көлөмдө сабак өтүү мүмкүнчүлүгү камсыз кылышы керек.

4.6. Окуу жылындагы каникул убактысынын **жалпы көлөмү** 7-10 жуманы, анын ичинде кыш мезгилинде кеминде эки жуманы түзөт.

5. Адистик боюнча НБПга карата талаптар

5.1. Адистик боюнча НБП өздөштүрүүнүн натыйжаларына карата талаптар.

«Адис» квалификациясын ыйгаруу менен **570019 Хореография педагогикасы** адистиги боюнча бүтүрүүчү НБПнын максаттарына жана ушул ЖКБ МБСнын 3.4 жана 3.8-пункттарында көрсөтүлгөн кесиптик ишмердүүлүктүн милдеттерине ылайык төмөнкү **жалпы маданий компетенцияга (ЖК)** ээ болууга тиши:

өзүнүн интеллектуалдык жана жалпы маданий деңгээлин өркүндөтүүгө жана өнүктүрүүгө, өз инсандыгынын адеп-ахлагын жана дene боюн өркүндөтүүгө жетишүүгө жөндөмдүү (**ЖК-1**);

изилдөөнүн жаңы ыкмаларына өз алдынча окууга, өзүнүн кесиптик ишинин илимий жана илимий-өндүрүштүк профилин өзгөртүүгө, ишмердиктин социалдык-маданий жана социалдык шарттарын өзгөртүүгө жөндөмдүү (**ЖК-2**);

ишкерлик баарлашуу каражаты катары мамлекеттик жана чет тилдерди эркин пайдаланууга; жигердүү социалдык мобилдүүлүкке жөндөмдүү (**ЖК-3**);

илим-изилдөө, илимий-өндүрүштүк иштерди жана чыгармачылык долбоорлорду уюштурууда, илимий жана чыгармачыл жамаатты башкарууда билимин жана жөндөмүн пайдаланууга, бүтүндөй комandanы түзүүгө, таасир этүүгө, керектүү багыттагы максаттарга жетишүү үчүн анын социалдык-психологиялык жагдайына таасир тийгизүүгө, иштин натыйжаларынын сапатына баа берүүгө жөндөмдүү (**ЖК-4**);

кесиптик компетенциянын алкагында өз чечимдери үчүн жоопкерчилики алууга даяр, стандарттуу эмес чечимдерди кабыл алууга, көйгөйлүү маселелерди чечүүгө жөндөмдүү (**ЖК-5**);

жаңы жагдайларга жатыгууга, топтолгон тажрыйбаларды кайра баалоого, өз мүмкүнчүлүктөрүн талдай билүүгө жөндөмдүү (**ЖК-6**);

сергек жашоо ынгайынын ченемдеринин жана рекомендацияларынын көз карашынан алганда жеке өрнөгү менен курчап тургандарга дурус таасир тийгизүүгө жөндөмдүү (**ЖК-7**).

маалыматты кабылдоого, жалпылоого жана талдоого, максат коюп жана ага жетүү жолдорун тандоого жөндөмдүү (**ЖК-8**);

өзүнүн сүйлөй турган сөзүн мамлекеттик жана расмий тилдерде логикалуу туура, негиздүү жана таасын курууга жөндөмдүү (**ЖК-9**);

эне тилин жана чет тилди (кеминде бир тил) социалдык жана кесиптик баарлашууга, атайын адабияттарды окууга жана которууга, аннотацияларды түзүүгө мүмкүндүк берген деңгээлде билүүгө (**ЖК-10**);

ишкердик баарлашууга: ачык сөз сүйлөп чыгууга, сүйлөшүүлөрдү жүргүзүүгө, кенешмелерди өткөрүүгө, ишкердик кат альшууга, электрондук коммуникацияга жөндөмдүү (**ЖК-11**);

маалыматты алуунун, сактоонун жана кайра иштетүүнүн негизги ыкмаларына, жолдоруна жана каражаттарына, маалыматты башкаруу каражаты, анын ичинде глобалдык компьютердик тармактарда жана корпорациялык маалымат системаларында компьютер менен иштөө жөндөмдүүлүктөрүнө ээ болууга (**ЖК-12**);

ую-башкаруу ишин жүргүзүүгө жана чыгармачылык иш-чараларды (фестивалдар, конкурстар, концерттер) өткөрүүгө байланышкан иш жүргүзүүгө жөндөмдүү (**ЖК-13**);

өзүнүн интеллектуалдык жана жалпы маданий деңгээлин өнүктүрүп жана өздөштүрө алуу (**ЖК-14**);

иштиктүү баарлашуунун каражаты катары кыргыз адабий тилинде эркин сүйлөө жөндөмдүүлүгү (**ЖК-15**);

Кыргыз тилинде коомдук-социалдык чөйрөдө демилге көрсөтүүгө, анын ичинде тобокелчилик кырдаалдарда өз чечимин көтөрүүгө жоопкерчилик кылууга жөндөмдүүлүгү (**ЖК-16**);

жанды идеяларды (креативдүүлүк) кыргыз тилинде жаратууга жөндөмдүүлүгү, жанды кырдаалдарга кыргыз тилинде адаптация болуу, чогулган тажрыйбаларды карап чыгуу, өз мүмкүнчүлүгүн анализдөө жөндөмдүүлүгү (**ЖК-17**);

Бүтүрүүчү төмөнкүдөй кесиптик компетенцияларга (КК) ээ болууга тийиш:

Жалпы кесиптик компетенция:

Чыгармачыл-өндүрүштүк иши:

маданият мекемелеринин, рекреациялык объекттердин жана эс алуу индустрясынын ишинин технологиялык процессин илимий негизде жүргүзүүгө даяр болуу (**КК-1**);

билдируүнүн көркөм-образдык каражаттарын колдонуу менен маданий-эс алуу программаларын жана социалдык-маданий иштин башка формаларына продюсердик кылуу жана коюу милдеттерин комплекстүү чечүүгө жөндөмдүү болууга (**КК-2**);

коомдо кабыл алынган моралдык жана укуктук ченемдердин негизинде социалдык өз ара аракеттенүүгө, адамдарга карата урматтоо, башка маданияттарга толеранттуулукту көрсөтүүгө, өнөктөштүк мамилелерди колдоого даяр болууга жөндөмдүү (**КК-3**);

өзүнүн артыкчылыктарына жана кемчиликтерине сын көз менен баа берүүгө, артыкчылыктарын өнүктүрүү жана кемчиликтерин жоюунун жолдорун белгилөөгө жана каражаттарды тандоого жөндөмдүү (**КК-4**);

жарандык демократиялуу коомдун дөөлөттөрүнүн негизинде диалогго жөндөмдүү жана даяр, жарандык жигердүү позицияны ээлөөгө жөндөмдүү (**КК-5**);

сергек жашоо ыңгайы, жаратылышты коргоо, персоналды жана калкты мүмкүн болуучу кыйроолордон, алааматтардан жана бөөдө кырсыктардан коргоо жана ресурстарды сарамжалдуу пайдалануу үчүн зарыл болгон алган билимин жүзөгө ашырууга жөндөмдүү (**КК-6**);

өзүнүн социалдык тажрыйбасына сын көз менен ой жүгүртүүгө жөндөмдүү, жамаатта, анын ичинде сабактар аралык долбоорлорлун үстүндө иштөөгө даяр (**КК-7**);

Илим-изилдөө иши:

илим-изилдөө иштеринде илимдин азыркы жетишкендиктерин жана социалдык-маданият чөйрөсүнүн мекемелеринин алдыңкы тажрыйбаларын пайдаланууга даяр болуу (**КК-8**);

изилдөө милдеттерин коюуга, эксперименталдык иш ыкмаларын тандоого, илимий изилдөөлөрдүн натыйжаларын интерпретациялоого жөндөмдүү (**КК-9**);

өз алдынча автордук ишке жана илимий тексттерди редакциялык даярдоого, илимий, көркөм-чыгармачылык жана редакциялык жамааттарда иштөөгө жөндөмдүү (**КК-10**);

социалдык-маданий ишмердиктин тарыхы, теориясы жана технологиясынын маселелери боюнча илимий жамааттардын илим-изилдөө иштерине жетекчилик кылууга жөндөмдүү (**КК-11**);

маданият мекемелеринин өндүрүштүк ишин өркүндөтүү, социалдык-маданий иштин катышуучуларынын инсандык өсүү процессин оптималдаштыруу милдеттерине байланыштуу социологиялык жана педагогикалык изилдөөлөрдү жүргүзүүнү башкарууга даяр болуу (**КК-12**);

долбоордук иши:

социалдык-маданий чөйрөнү өнүктүрүү долбоорлорун жана программаларын автордук иштеп чыгууга жана илимий негиздөөгө даяр болуу (**КК-13**);

калктын топторунун суроо-талаптарын, кызыкчылыктарын иликтөөнүн жана курагын, билимин, социалдык, улуттук, гендердик жана башка айырмачылыктарын эске алуу менен социалдык-маданий ишин өз алдынча долбоорлоого жөндөмдүү болууга (**КК-14**);

кесиптик чөйрөдө болжолдоо жана долбоорлоо иштерине, инновациялык социалдык-маданий процесстерди жана кубулуштарды моделдөөгө, аларды өнүктүрүү тенденцияларын табууга жөндөмдүү болууга (**КК-15**);

илимий-усулдук иши:

инновациялык, илимий-негиздүү педагогикалык, көркөм-чыгармачылык, рекреациялык, реабилитациялык, маалыматтык технологияларды социалдык-маданий ишке киргизүү боюнча илимий-усулдук материалдарды иштеп чыгууга даяр болуу (**КК-16**);

коомдук мааниси бар маселелерди чечүүдө социалдык-маданий долбоорлоо технологияларын колдонууга жөндөмдүү болуу (**КК-17**);

социалдык-маданий чөйрөнүн мекемелер жана уюмдары үчүн илим-изилдөөлөрдүн натыйжаларын пайдалануу боюнча практикалык рекомендацияларын түзүүгө даяр болуу (**КК-18**);

эксперттик-консультациялык иши:

социалдык-маданий долбоорлорду жана программаларды экспертизаоого жөндөмдүү болуу (**КК-19**);

социалдык-маданий консалтинг жүргүзүүгө, социалдык-маданий чөйрөдө инновациялык долбоорлорду жана программаларды иштеп чыгуу боюнча консультациялык жардам көрсөтүүгө даяр болуу (**КК-20**);

уюштуруу-башкаруу иши:

социалдык-маданий иштин колдонуудагы технологиялык процесстерин башкарууга жөндөмдүү болуу (**КК-21**);

социалдык-маданий чөйрөнүн мекемелеринин инновациялык стратегияны иштеп чыгууга жана натыйжа менеджментти калыптаандырууга жөндөмдүү болуу (**КК-22**);

федерациялык жана региондук деңгээлде маданий саясатты иштеп чыгууну жана жүзөгө ашырууну камсыз кылууга даяр болуу (**КК-23**);

персонал менен иштөө ыкмаларына жана усулдарына, персоналдын ишинин сапатына жана натыйжалуулугуна баа берүү ыкмаларына ээ болууга жөндөмдүү болуу (**КК-24**);

тарбиялоо милдеттерин чечүүдө, маданий-агартуу ишин жүргүзүүдө жана калктын эс алуусун уюштурууда социалдык-маданий чөйрөнүн мекемелеринин ишинин чыгымдарына жана натыйжаларына баа берүүгө жөндөмдүү болуу (КК-25);

маданият мекемелеринин, рекреациялык чөйрөнүн жана эс алуу индустриясынын ишканаларынын ишин уюштуруу пландарын жана программаларын иштеп чыгууга жөндөмдүү болуу (КК-26);

социалдык-маданий чөйрөнүн мекемелеринин маданий **кызмат көрсөтүүлөрүнүн инновациялык маркетинг системасын** калыптандырууга, социалдык-маданий продукцияларды (долбоорлор, программалар, акциялар, иш-чаралар) алга илгерилетүүгө жөндөмдүү болуу (КК-27);

педагогикалык иши:

жогорку, орто кесиптик билим берүү жана маданий жана көркөм өнөр жагындагы кадрларды кайра даярдоо окуу жайларында теориялык жана практикалык сабактарды окутууга, ошондой эле балдарга кошумча билим берүү мекемелеринде, жалпы билим берүү мекемелеринде тарыхый-маданий жана маданият таануу сабактарын окутууга даяр болуу (КК-28);

окуу-тарбиялоо процессин уюштуруунун курактык, жеке-психологиялык, мазмундук, социалдык-маданий өзгөчөлүктөрүнө ылайык дидактикалык, усулдук жана башка педагогикалык каражаттарды пайдаланууга даяр болуу (КК-29);

окуу-тарбиялоо процессин илимий-усулдук жактан камсыз кылууга жана социалдык-маданий иштин катышуучуларын ар кандай категориялары менен тарбиялоо иш-чараларын өткөрүүгө даяр болуу (КК-30);

педагогикалык иш жүргүзүлүп жаткан сабактарга карата усулдук материалдардын толук комплексин иштеп чыгууга жөндөмдүү болуу (КК-31);

Филология тармагындагы жана фи-логиялык изилдөөлөрдүн мето-дикалык ықмалары жана методоло-гиялык принциптер системасын жана анын өнүгүш динамикасындагы заманбап илимий парадигмаларын кыргыз тилинде демонстрациялоо жөндөмдүүлүгү (КК-32);

Кыргыз тилинде коммуникациянын ар түрдүү сфера-сында кабыл алынган коммуникативдүү стратегияларды жана тактикаларды, риторикалык, стилистикалык жана тилдик нормаларды жана ықмаларга ээ болот: кесиптик маселелерди чечүүдө кыргыз тилин адекваттуу пайдалана билүү жөндөмдүүлүгү (КК-33);

Филология тармагындагы жана башка гуманитардык илимдердеги жеке илимий изилдөөлөрү үчүн өз алдынча кыргыз тилинде толуктоолорду, сынчыл анализ жасоону жана кыргыз адабий тилиндеги теориялык жана практикалык билимин кесибине карай пайдаланууга жөндөмдүүлүгү (КК-34);

Түрдүү типтеги кыргыз тилинде тексттерди квалификациялуу интерпретациялоо, анын ичинде маңызын ачуу жана жаралуу дооруна байланышкан филологиялык билимди даназалоо жана окутуу үчүн кыргыз адабий материалдарды анализдөө көндүмдөрүнө ээ болуу жөндөмдүүлүгү (КК-35);

Методикалык колдонмоловорду кыргыз тилинде даярдоо жана кесиптик багыт берүү иштерин уюштурууга жөндөмдүүлүгү (КК-36);

Бардык типтеги кыргыз тилинде тексттердин расмий-иштиктүү жана публицистикалык стилдерин түзүү, редактирлеө, рефераттоо жана системага салууга жөндөмдүүлүгү (КК-37);

Түрдүү типтеги кыргыз тилинде тексттерди (тексттин максатына тийиштүү стилин, жанрын өзгөртүү) жайгаштыруу жөндөмдүүлүгү (КК-38);

Ораторлук искуство көндүмдөрүн кыргыз тилинде пайдалануу менен эл алдында сүйлөөнү жана план-даштырууну даярдоо жөндөмдүүлүгү (КК-39);

Коммуникативдик өнүгүүнүн жана социо-маданий кырдаалдын моделин жана сценарийин кыргыз тилинде алдын-ала түзө билүү жөндөмдүүлүгү (КК-40);

Илимий, социалдык, педагогикалык, чыгармачылык жарнамалык, басып чыгаруучулук жана башка долбоор-лорду кыргыз тилинде иштеп чыгууга жана ага катышууга даяр болгон жөндөмдүүлүгү (КК-41);

Окуу сабактарын жана практика, семинар, илимий дискуссия жана конференцияларды кыргыз тилинде еткөрүү жана уюштуруу көндүмдөрүнө ээ болуу жөндөмдүүлүгү (КК-42);

Кесиптик-адистешүү компетенциялары (КАК):

570019 Хореография педагогикасы:

актердук чеберчиликтин жана режиссуранын негиздерине ээ болуу (КАК-7-1);

дүйнөлүк жана ата-мекендик хореография өнөрүнүн теориясын, усулдарын жана практикасын өнүктүрүү тенденциясынын абалын, көйгөйлөрүн чечмелөө (КАК-7-2);

кесиптик жана өз демилгелүү хореографиялык жамааттарда хореографтын көркөм оюн жүзөгө ашыруу жөндөмдүүлүктөрүнө ээ болуу (КАК-7-3);

классикалык жана заманбап билдириүү каражаттарын пайдалануу менен ар кандай жанрдагы, формадагы оюндарды, драматургияны (көп актылуу жана бир актылуу спектаклдерди, хореографиялык миниатюраларды, концерттик программаларды, эстрадалык номерлерди) жаратуу жөндөмдүүлүктөрүнө ээ болуу (КАК-7-4);

хореографиялык билим берүү жагында педагогикалык ишти алган квалификациясына ылайык жүргүзө билүү (КАК-7-5);

бий техникасынын бардык түрлөрүн жана педагогикалык репетициялык ишти окутуунун усулдарына ээ болуу (КАК-7-6);

аткаруучулар менен иштөө жөндөмүнө ээ болуу (КАК-7-7);

классикалык, дүэттик, элдик-саңналык, тарыхый-тиричилик бийлеринин, хореографиянын заманбап түрлөрүнүн билдириүү каражаттарын эркин чечмелөө (КАК-7-8);

классикалык хореографиялык мурастын чыгармаларын жана азыркы репертуарды эркин түшүнүү (КАК-7-9);

5.2. Адистиги боюнча НБПнын структурасына талаптар.

Адистиги боюнча НБП структурасы төмөнкү блокторду камтыйт;

Таблица 1 - НБП структурасы

Адистиги боюнча НБП структурасы		Адистиги боюнча НБПнын көлөмү жана кредиттер боюнча анын блоктору
Блок 1	Дисциплиналар	278
	I. Гуманитардык, социалдык жана экономикалык цикл	34
	II. Математика жана табигый илимий цикл	14
	III. Кесиптик цикл	230
Блок 2	Практика	12
Блок 3	Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация	10
	Адистиги боюнча НБП көлөмү	300

Университет мамлекеттик билим берүү стандартынын талаптарына ылайык адистиги боюнча НБПны иштеп чыгат жана улуттук квалификациялық алкакка ылайык окуу натыйжаларына жетишүү үчүн жооптуу.

Адистиги боюнча НБПнын ар бир блогуна тиешелүү дисциплиналардын (модулдардын) жана алардын эмгек сыйымдуулугунун, университет формасы боюнча анын өнүгүшүнүн жыйынтыктарына талаптарды эске алуу менен блок үчүн белгиленген көлөмдө өз алдынча аныктайт. улуттук квалификация алкагында каралган окутуунун натыйжаларынын жыйындысы.

5.2.1. НБП адистиги боюнча төмөнкүлөрдү ишке ашырууну камсыз кылууга тийиш:

- тизмеси жана эмгек сыйымдуулугу Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы тарабынан аныкталган гуманитардык, социалдык жана экономикалык циклдин милдеттүү дисциплиналары. Бул дисциплиналарды ишке ашыруунун мазмуну жана тартиби тиешелүү адистик боюнча ЖОЖдун мамлекеттик билим берүү стандарты менен белгilenет (КР Билим берүү жана илим министрлигинин 2020 -жылдын 24 -февралындагы №202/1 байргуу);

- өздөштурүү үчүн милдеттүү болгон, бирок кредитке которулбаган жана адистиги боюнча билим берүү программасынын алкагына кирбеген, кеминде 360 сааттык көлөмдөгү дene тарбия жана спорт дисциплиналары.

5.2.2. 2 -блок "Практика" билим берүү практикасын (киришүү, өндүрүш, изилдөө иштери) жана өндүрүштүк (долбоорлоо, оперативдүү, педагогикалык, илимий -изилдөө иштери) практиканы камтыйт.

Университет практиканын бир же бир нече түрүн тандоого укуктуу, ошондой эле белгиленген кредиттердин чегинде практиканын кошумча түрүн түзө алат.

5.2.3. 3 -блок "Мамлекеттик аттестация" жеткирүүгө жана жеткирүүгө даярдыкты камтыйт, мамлекеттик экзамендер акыркы квалификациялык ишти аткаруу жана коргоо (эгерде университет акыркы мамлекеттик аттестацияга акыркы квалификациялык ишти киргизсе).

5.2.4. НБП адистиктин алкагында милдеттүү жана тандалма бөлүк айырмаланат.

НБП адистиктин милдеттүү бөлүгү улуттук квалификация алкагынын деңгээлин эске алуу менен жалпы илимий, универсалдуу, социалдык жеке, жалпы маданий жана кесиптик компетенциялардын калыптанышын камсыз кылган дисциплиналарды жана практикаларды камтыйт.

Мамлекеттик аттестациянын көлөмүн кошпогондо, милдеттүү бөлүктүн көлөмү адистик боюнча билим берүү программасынын жалпы көлөмүнүн 50 пайызынан ашпоого тийиш.

НБПнын тандалма бөлүгүндө студенттер тиешелүү адистик боюнча дисциплиналарды тандай альшат, ошондой эле башка адистиктердин НБП дисциплиналарын тандоого уруксат берилет.

5.2.5. Университет дең соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдарга (алардын арызына ылайык) алардын психофизикалык өнүгүүсүнүн өзгөчөлүктөрүн, индивидуалдуу мүмкүнчүлүктөрүн эске алган адистикте НБПга окууга мүмкүнчүлүк бериши керек жана зарыл болгон учурда өнүгүү бузулууларын жана социалдык адаптацияны ондоону камсыздайт.

5.2.6. НБП ишке ашырууда потоктук сабактарда окуу топторунун толушу 40 студенттен жогору, семинардык сабактарда 25 студенттен кем эмес, практикалык сабактарда 12 – 15 студенттен кем эмес, ал эми музыкалык-теориялык, лабораториялык жана чеберчиликтин атайын курстары боюнча чакан топтотуу сабактарда 8 студенттен кем эмес болушу керек, адистиги боюнча сабактар жеке ёткөрүлөт.

5.3. Адистиги боюнча НБП жүзөгө ашыруунун шарттарына талаптар

5.3.1. Окуу процессин кадрдык жактан камсыз кылуу.

Адистерди даярдоодо НБП ишке ашыруу эреже катары окутулуучу сабактын профилине тийиштүү базалык билими бар жана илимий жана (же) илимий-усулдук иш менен системалуу түрдө иш жүргүзгөн педагогикалык кадрлар тарабынан камсыз кылынат.

Ушул НБП боюнча окуу процессин камсыз кылуучу окутуучулардын жалпы санында илимий даражасы жана (же) илимий наамы бар окутуучулардын үлүшү кеминде 40 пайыз болушу, ал эми илимдин докторунун илимий даражасы (анын ичинде чет өлкөдө берилген, берүү жөнүндө документтери белгиленген таануу жана эквиваленттүүлүктүү белгилөө жол-жобосунан өткөн даражалар) жана (же) профессордун илимий наамы окутуучулардын кеминде жеткиликтүү санында болушу керек.

Кесиптик циклдин окутуучуларында окутулуучу сабактардын профилине ылайык базалык билими жана (же) илимий даражасы болушу керек.

Кесиптик цикл боюнча окуу процессин камсыз кылган окутуучулардын кеминде (ставкалардын бүтүндөй сандык маанисине карата келтирилген) илимий даражага жана (же) илимий наамга ээ болууга; илимдин докторунун илимий даражасы жана (же) профессордун илимий наамы окутуучулардын кеминде болушу керек.

Билим берүү процессине профилдик уюмдар менен мекемелердин иштеп жаткан жетекчилеринин жана адистеринен ичинен окутуучулар тартылыши мүмкүн.

Илимий даражасы жана (же) илимий наамдары бар окутуучуларга тийиштүү кесиптик чөйрөдө мамлекеттик ардактуу наамдары (КР эл артисти, КР көркөм өнөрүнө эмгек сицирген ишмер, КР эмгек сицирген артисти) илимий даражасы жана наамдары жок адамдар, кесиптик иштин профили боюнча мамлекеттик сыйлыктардын лауреаттары төнөштирилет. Илимдин докторунун илимий даражасы барларга ардактуу наамдарды алган (КР эл артисти, КР көркөм өнөрүнө эмгек сицирген ишмер) адамдар жана мамлекеттик сыйлыктардын лауреаттары төнөштирилет. Илимдин кандидатынын илимий даражасы барларга КР эмгек сицирген артистинин, КР маданиятына эмгек сицирген кызматкеринин ардактуу наамдарды алган адамдар төнөштирилет.

Илимий даражасы жана (же) илимий наамдары бар окутуучулардын жалпы санынын 10 пайызга чейинкиси ошол адистик боюнча кеминде соңку 10 жыл жетекчи кызматтарда же жетектөөчү адистикте практикалык иш стажы бар окутуучулар менен алмаштырылыши мүмкүн.

Адистештируү боюнча теориялык жана практикалык даярдыктын мазмунуна жалпы жетекчилик жогорку окуу жайдын докторунун же кандидатынын илимий даражасы жана (же) профессордун же доценттин илимий наамы бар, жогорку кесиптик билим берүү мекемесинде иш стажы кеминде үч жыл болгон штаттагы илимий-педагогикалык кызматкерлер тарабынан 70% жүргүзүлүүгө тийиш. Адистештируү боюнча теориялык жана практикалык даярдыктын мазмунуна жалпы жетекчиликке кесиптик иштин тийиштүү чөйрөсүндөгү жогору квалификациялуу адис да тартылыши мүмкүн.

5.3.2. Окуу процессин окуу-усулдук жана маалыматтык жактан камсыз кылуу.

Адистерди даярдоодо НБП бардык окуу курстары НБП сабактары (модулдар) боюнча окуу-усулдук куралдар жана материалдар менен камсыз кылууга тийиш.

Мындай ар бир сабактын (модулдун) мазмуну Интернет тармактарында жана билим берүү мекемесинин жергиликтүү тармактарында маалыматты коргоо боюнча белгиленген талаптарды аткаруу менен коюлууга тийиш.

Окуп жаткандардын аудиториядан тышкaryи иштери усулдук камсыз кылуу жана

аны аткарууга кеткен убакытты негиздөө менен коштолууга тийиш.

Окуп жаткан ар бир адамга иликтенип жаткан негизги сабактар боюнча басылмалардан турган жана окуу жана окуу-усулдук адабияттардын укук ээлери менен түздөн-түз келишимдин негизинде түзүлгөн электрондук-китеңкана системасына жеткиликтүүлүк камсыз кылынууга тийиш. Муну менен бирге бир учурда окуп жаткандардын кеминде 100 пайзызынын мындай системага жекече жеткиликтүүлүгү камсыз кылынууга тийиш.

Китеңкана фонду бардык циклдердин базальк бөлүктөрүнүн сабактары боюнча негизги окуу адабияттынын басылма жана (же) электрондук басылмалары менен НБПнын тийиштүү талаптарынын көлөмүндө окуп жаткан ар бир 100 адамга кеминде 50 нуска эсебинде (гуманитардык, социалдык жана экономикалык циклдин базальк бөлүгүнүн сабактары учун – соңку 10 жылда басылып чыккан), ошондой эле музикалык чыгармалардын басылмалары, атайын хрестоматиялык басылмалар, партитуралар, опералык, хордук жана оркестрдик клавирлер менен толукталууга тийиш.

Кошумча адабияттар фонду окуу китеңтеринен тышкary ар бир окуп жаткан 100 адамга 1-2 нуска эсебинде расмий аныктама-библиографиялык жана мезгилдүү басылмаларды камтыйт.

Электрондук-китеңкана системасы Интернет тармагына кириүгө мүмкүн болгон бардык жерде окуп жаткандардын жекече кириү мүмкүнчүлүгү камсыз кылынууга тийиш.

Окуп жаткан ар бир адамга ата-мекендик кеминде беш атальштан жана чет өлкөлүк кеминде төрт атальштан турган журналдардын китеңкана фондуунун комплекттерине жеткиликтүүлүк камсыз кылынууга тийиш

Ата-мекендик жана чет өлкөлүк жогорку окуу жайлары жана уюмдар менен операциялык маалымат алмашуу интеллектуалдык менчик жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамынын жана интеллектуалдык менчик жагындагы Кыргыз Республикасынын эл аралык келишимдеринин талаптарын сактоо менен жүргүзүлүгө тийиш. Окуп жаткандар үчүн маалыматтардын заманбап кесиптик базаларына, маалыматтык аныктамаларга жана издөө системаларына жеткиликтүүлүк камсыз кылынууга тийиш.

(Адисти) даярдоо багыты боюнча НБП киргизүүдө жогорку окуу жайынын илимий кенеши тийиштүү НБПны жүзөгө ашырууга каражаттардын өлчөмүн бекитет.

НБПны жүзөгө ашырууну финансылоо жогорку окуу жайын финансылоонун белгиленген ченеминен төмөн болбогон көлөмдө жүргүзүлүгө тийиш.

5.3.3. Окуу процессин материалдык-техникалык жактан камсыз кылуу.

Адисти даярдоонун НБПны ишке ашырып жаткан жогорку окуу жайы колдонуудагы тийиштүү санитардык жана өрткө каршы эрежелерге жана ченемдерге ылайык студенттерге жогорку окуу жайынын окуу планы менен караплан лабораториялык, практикалык, сабактык жана сабактар аралык даярдоонун жана илимий-изилдөө иштеринин бардык түрлөрүн өткөрүүнү камсыз кылган материалдык-техникалык базасы болушу керек. 1 студентке пайдалуу аянт 13 кв.метрден кем болбошу керек. Кеминде 1 актовый зал, 1 спорттук зал, 1 ашкана жана 1 медициналык пункт болушу керек.

“Фортепиано” предмети боюнча сабактарды өтүү үчүн ЖОЖ роялдар менен камсыз болууга тийиш. ЖОЖдо музикалык аспаптарды күтүү, тейлөө жана ондоо үчүн шарттар камсыз кылынууга тийиш.

ЖОЖ жалпы кесиптик жана кесиптик циклдеги сабактарды камсыз кылуу үчүн аудиожазуу фонду менен фонеткасына, зарыл заманбап үн техникалык жабдуулары менен үн жазуу жана чыгаруу бөлүмүнө ээ болууга тийиш.

ЖОЖ музикант-аткаруучулар жана чыгармачыл аткаруучу жамааттардын жекече

практикалык сабактарды өтүшү үчүн окуу сабактарынын программаларына ылайык шарттар менен камсыз кылууга тийиш.

5.3.4. Бүтүрүүчүлөрдүн даярдыгынын сапатын баалоо

НБПнын өздөштүрүү сапатын баалоо окуп жаткандардын сабактан жетишуусунө учурдагы контролдукуту, аралык аттестациялоону жана бүтүрүүчүлөрдү жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоону камтышы керек.

Ар бир сабак боюнча билимдерди учурдагы жана ортолук контролдоонун конкреттүү формалары жана жол-жоболору жогорку окуу жайы тарабынан өз алдынча иштелип чыгат жана окутуунун биринчи айынын ичинде окуп жаткандарга маалымат үчүн жеткирилет.

Окуп жаткандарды тийиштүү НБП талаптарына этап-этап боюнча алардын жеке жетишкендиктерине ылайыктуулугуна аттестациялоо үчүн (жетишкендиктерге учурдагы контролдоо жана аралык аттестациялоо) типтүү тапшырмаларды, контролдук иштерди, академиялык концерттерди, билимин, көндүмдөрдү жана ээ болгон компетенциялардын деңгээлин баалоого мүмкүндүк берүүчү тесттерди жана контролдоо ықмаларын камтыган баалоочу каражаттардын фонду түзүлөт. Баа берүүчү каражаттардын фонддору ЖОЖ тарабынан иштелип чыгат жана бекитилет.

ЖОЖ тарабынан окуп жаткандардын сабагынан жетишуусунө жана ортолук аттестациялоого учурдагы контроль программаларына мүмкүн болушунча жакындастылган шарт түзүлүгө тийиш, бул үчүн конкреттүү сабактардын окутуучуларынан тышкary тышкы эксперттер катары иш берүүчүлөр, текстеш сабактарды өткөн окутуучулар жигердүү тартылууга тийиш.

Бүтүрүүчүлөрдү жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоо төмөнкүдөй сынактардан турат:

1. **Бүтүрүүчү квалификациялык иш.**
(Дипломдук иш)
2. **Классикалык бийди үйрөтүүнүн методикасы**
3. **Элдик-саңылыштык бийди үйрөтүүнүн методикасы**
4. **Дисциплина аралык жыйынтыктоочу аттестациялоо**

Мамлекеттик сынактар окуу программасына толук ылайык түзүлгөн билеттер боюнча жүргүзүлөт, ал бүтүрүүчүнүн кесиптик милдеттерди чечүүгө теориялык даярдыгын аныктоого мүмкүндүк берет.

Дипломдук долбоорду (ишти) тапшыруунун жана мамлекеттик сынактарды тапшыруунун натыйжалары “Эң жакшы”, “жакшы”, “канааттандырларлык”, “канааттандырларлык эмес” деген баалар менен аныкталат, ошол эле күнү аттестациялоодон кийин жарыя кылынат, аттестациялык комиссиянын жыйнальшынын белгиленген үлгүдөгү протоколу менен таризделет.

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын курамына кирген аттестациялык сыноо студенттин сабактан жетишишүүсүнө жана ортолук аттестациялоого учурдагы контролдун негизинде даярдык деңгээлиндеги баа менен алмаштырылбайт.

570019 Хореография педагогикасы багыты боюнча ушул стандарт базалык ЖОЖдун - Б.Бейшеналиева атындагы Кыргыз мамлекеттик маданият жана искусство университетинин алдындагы көркөм өнер жагындагы билим берүү боюнча Окутуусулдук бирикмеси тарабынан иштелип чыккан.

ОМБ төрагасы:

Тулубердиев К.К. - Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун Окуу иштери боюнча проректору, пед. илим. кандидаты, кафедранын профессору М. Су

ОМБ мүчөлөрү:

Абышев К.Н.- Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун Музыка жана ырдоо кафедрасынын профессору, пед. илим. Кандидаты Абышев

Алсаитова Д.А. - Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун Окуу бөлүмүнүн башчысы, Музикалык-теориялык дисциплиналар кафедрасынын доценти Алсаитова

Сатыбалдиев Э. К.- Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун Хореография кафедрасынын башчысы, доцент Сатыбалдиев

Апарина Ю.Л.- Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун Хореография кафедрасынын улук окутуучусу Апарина

Бейшеналиева М.И.- Б.Бейшеналиева атындагы КММИУнун Социалдык-маданий ишмердиги кафедрасынын башчысы, доцент М.И.Бейшеналиева